

20190317 Jezus naar Jeruzalem

Goedemorgen! We zitten midden in de 40-dagen tijd, de tijd waarin we de Kerk zich voorbereidt op Goede vrijdag en Pasen, het Lijden en de Opstanding van Jezus. In de prediking lezen we verhalen die daarmee te maken hebben. We hebben al gekeken naar de doop van Jezus en naar Jezus in de woestijn. Vandaag wil met jullie lezen het verhaal van de Vos en de Kip. Luister maar:

31 Juist op dat ogenblik kwamen enkele farizeeën naar Hem toe.

‘Ga maar liever hiervandaan,’ zeiden ze,
‘want Herodes wil je doden.’

32 Hij zei tegen hen:

‘Ga het die vos maar vertellen:
vandaag en morgen drijf Ik demonen uit, en verricht Ik genezingen;
de derde dag is de dag van mijn voltooiing.

33 Maar vandaag, morgen en overmorgen moet Ik nog verder trekken,
want het past niet dat een profeet omkomt buiten Jeruzalem.

34 "Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt en hen stenigt die tot haar gezonden zijn!

Hoe vaak heb Ik je kinderen niet onder mijn hoede willen nemen,
zoals een kip haar kuikens onder haar vleugels.
Maar je hebt niet gewild.

35 Je huis wordt aan jou overgelaten.

Ik zeg je: je zult Mij niet meer zien
tot het moment waarop je zegt:
“Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer.” ’

Dit is waarschijnlijk de vreemdste versie van een vos-en-een-kip-verhaal dat je ooit gehoord hebt. Je had misschien eerder iets verwacht met een listige vos die een niet zo'n slimme kip met een in de val lokt. Het is inderdaad een vreemd verhaal. Zelfs als je het verhaal al eens gehoord hebt.

Allereerst vallen we midden in een verhaal binnen: "Juist op dat ogenblik...". En ten tweede, de mensen die Jezus komen waarschuwen dat zijn leven op het spel staat, de farizeeërs, dat zijn toch de mensen waar hij altijd ruzie mee heeft? En dan begint Jezus met een vos, van de vos gaat hij naar Jeruzalem, dan begint hij over een kip en dan van de kip naar een huis. (Vos-Jeruzalem - Kip-Huis.) Hoe zit dat? Wat is er aan de hand, wat gebeurt er eigenlijk?

1. Jezus is in het gebied van Galilea, Herodus Antipas is daar de baas. Eerder in de Evangelieën leren we dat deze Herodus het hoofd van Johannes de Doper op een schaal laat bezorgen als kado voor zijn vrouw (die eigenlijk zijn schoonzus is). Met zo iemand kun je beter geen risico's nemen.

Terecht dat mensen hem voor Herodus waarschuwen! Maar wat opvalt: het zijn de farizeeën, de mensen waar Jezus meestal mee overhoop ligt. Maar nu komen enkele van hen Jezus waarschuwen. Er wordt niet verteld dat ze slechte bedoelingen hadden, dus laten we uitgaan van het goede. En dan kunnen we in ieder geval al één les mee naar huis nemen. NI. het is gemakkelijk om mensen in simpele hokjes van goed en kwaad in te delen, maar de werkelijkheid is ingewikkelder en genuanceerder: dé Farizeeër bestaat niet, net zo min als dé christen of dé moslim.

Die Johannes die onthoofd is, was niet zomaar iemand, maar de neef van Jezus. Dit komt dus heel dichtbij voor Jezus. We lezen ook dat Jezus heel erg aangeslagen is wanneer Hij hoort over de dood van zijn neef. Je zou denken dat Hij zich dan nu snel uit de voeten maakt, of onderduikt, maar het tegenovergestelde is waar.

"Ga die vos maar vertellen", zegt Jezus tegen de Farizeeërs. Bij een vos denken we meestal aan een "sluwe vos" die met list en bedrog zijn tegenstanders in de val lokt. Maar in Jezus' tijd kon het ook iets anders betekenen. Vaak werden leiders vergeleken met dieren: een stier, een adelaar, een panter of een leeuw. Maar ook wel eens met een vos. Dan zei men, bijvoorbeeld: "hij is een echte leeuw, nobel als zijn vader." Dat was een compliment. Maar je kon ook zeggen: "zijn vader was een leeuw, maar hij, hij is een vos!". Ons Nederlands equivalent zou iets zijn als: hij is een rat!

Wat Jezus dus met zoveel woorden zegt is ongeveer dit: "Herodus mij doden? Ik heb helemaal geen tijd voor zo'n onbelangrijk iemand. Zeg maar dat ik aan het werk ben, ik moet nog demonen uitdrijven en zieken genezen. Ik heb belangrijkere dingen te doen, ik moet nog naar Jeruzalem!" Jezus weet wie hij is en waarom hij hier is! Hij is de Geliefde Zoon van God onderweg naar Jeruzalem.

2. Net als nu was Jeruzalem toen ook al een hele belangrijke plek, daar stond namelijk de tempel van God! Joden uit de hele wereld kwamen ernaar toe om God te eren. Een heilige stad dus. Maar Jezus maakt er een hele andere stad van: het is de stad die profeten vermoordt! Dat is het kenmerk van de stad!

Jezus spreekt een klaaglied uit over Jeruzalem, zoals lang geleden de profeet Jeremia een klaaglied uitsprak over Jeruzalem:

"Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt en hen stenigt die tot haar gezonden zijn!

Hoe vaak heb Ik je kinderen niet onder mijn hoede willen nemen,

zoals een kip haar kuikens onder haar vleugels.

Maar je hebt niet gewild."

In een normaal vos-en-kip-verhaal vermoordt de vos de kip op slinkse wijze, "Herodes vermoordt Jezus". Maar de vraag is natuurlijk: is Jezus wel de kip? Het beeld dat Jezus oproept, is een beeld van al die profeten **die God** door de tijd heen naar het volk Israel stuurde om haar terug te brengen bij Hem.

Die kip is niet een metafoor voor Jezus, maar voor God! Jezus verwoordt het **verlangen van God** om de mensen veilig onder Gods vleugels te laten schuilen.

De kip en haar kuikentjes is een beeld van ontferming, van tederheid. Er zijn dieren die hun jongen met enig geweld en dwang in veiligheid kunnen brengen, bijv. een kat of een hond. Maar een kip doet dat niet: een kip spreidt haar vleugels omdat ze haar kuikens in veiligheid wil brengen. Zo is het ook met God: Zijn verlangen is dat zijn kinderen veilig zijn bij Hem. God ontfermt zich, God

nodigt uit, maar Hij dwingt niemand.

Wat nou als de kuikens niet komen schuilen? Dan regenen ze nat. Niet omdat hun moeder ze wil straffen, maar omdat ze niet komen schuilen. Ze dragen de gevolgen van hun keuzes.

Theologisch zou je kunnen zeggen: de kuikens die niet komen schuilen, regenen ook nat, die dragen de gevolgen van hun eigen keuzes. En de gevolgen zijn in dit geval: "Jullie huis wordt aan jullie overgelaten". In sommige vertalingen staat er: jullie huis wordt een eenzame plek".

Dat zou heel direct over de tempel kunnen gaan, dat is ook een huis. Maar het zou ook een bredere betekenis kunnen hebben: Als jullie er voor kiezen om buiten te blijven, dan laat God jullie eenzaam achter. Niet omdat God een sadist is die er plezier in heeft om mensen te laten lijden. Maar, "jij hebt het niet gewild", zegt Jezus. - Dit is het uiterste gevolg van wat jij wilde -

Je voelt al aan dat het gemakkelijker is om over een natgeregend kuikentje na te denken, dan over verlaten mensen. Een verlaten kuikentje roept vaak nog enige ontferming op, maar een verlaten mens, dat is angstaanjagend, daar denken we liever niet over na. Daar zit een zeker Oordeel in...

3. Eigenlijk zou de titel van ons verhaal niet moeten zijn "Vos en Kip", maar "Verlangen & Oordeel". Het zou zo een titel van een Russische roman kunnen zijn: Oorlog & vrede, Misdaad & straf...Verlangen & Oordeel. Oordeel speelt namelijk een hele belangrijke rol in deze geschiedenis en de gebeurtenissen er omheen.

Jezus is onderweg naar Jeruzalem. Dat is zijn bestemming. Niet Herodus zal hem onderweg vermoorden, maar Jezus zal in Jeruzalem sterven aan een kruis. En aan dat Kruis komen Verlangen en Oordeel samen.

Jezus *belichaamt* het verlangen van God. Hij is zelf het vleesgeworden liefde van God. "Zo lief had God de wereld, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gaf, opdat een ieder die in Hem gelooft niet verloren ga, maar eeuwig leven heeft".

Maar Jezus *belichaamt* ook het oordeel. De uiterste consequentie om van los God te willen zijn. "Je huis wordt aan jou overgelaten, een eenzame plek". "Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?".

Je voelt al aan dat het gemakkelijker is om over verlangen na te denken dan over oordeel. Daarin lijken we op Jezus' eerste leerlingen. Die vonden het ook heel ingewikkeld dat Jezus steeds weer begon over lijden en sterven. Maar Hij deed het toch, en wij moeten dat ook doen: Gods liefde en Gods oordeel bij elkaar houden, zoals ze aan het Kruis bij elkaar komen. Hoe dan?

4. Op de Tweede Zondag van de vastentijd wordt traditioneel Psalm 27 gelezen.

De Psalm zegt:

"Ik vraag aan de HEER één ding,
het enige wat ik verlang:
wonen in het huis van de HEER
alle dagen van mijn leven,
om de liefde van de HEER te aanschouwen,
hem te ontmoeten in zijn tempel.

Dat zijn woorden waar het verlangen van Jezus uit spreekt. Jezus' enige verlangen, zou je kunnen zeggen, was om veilig onder Gods vleugels te wonen.

Als je ergens naar verlangt, je iets graag wilt, dan doe je er moeite voor. Je inveert tijd, moeite,

geld. En je verwacht in ieder geval iets terug te krijgen wat gelijk is aan je investering. Denk bijvoorbeeld aan de boodschappen die je doet, of de TV of die nieuwe kledingstuk. Als het teveel kost, de investering groter is dan de opbrengst, dan laten we het meestal achterwege. Dan is het niet de moeite waard.

Meestal verwachten we zelfs *meer* terug te krijgen dan we geïnvesteerd hebben! Bijv. we werken het *hele* jaar om een *paar weken* op vakantie te kunnen. Mensen geven hun vrijheid op om zo voor de rest van hun leven bij iemand anders te kunnen zijn : tot de dood ons scheidt zeggen ze er zelfs bij!

Jezus diepste verlangen was om in het huis van God te zijn voor eeuwig. De prijs die Jezus betaalde om zijn verlangen werkelijkheid te maken is het oordeel aan het kruis. Dat is wat het Jezus mocht kosten.

Maar Jezus wint meer terug dan zijn eigen leven. Hij wint de levens al die "mensenkuikentjes" die buiten gebleven waren. Jezus hangt aan het kruis in onze plaats. Hij draagt het oordeel, de verlatenheid en eenzaamheid in onze plaats, zodat wij samen met Hem in Gods huis zullen zijn!

5. Het Kruis brengt het Verlangen en het Oordeel bij elkaar en het is belangrijk om die twee dingen bij elkaar te houden. Als we alleen maar spreken over liefde zonder oordeel, zonder dat kruis, dan vergeten we niet alleen hoe kostbaar Gods liefde voor ons is, maar ook hoe liefde er uit moet zien in ons levens. Hoe we ons in de waarheid zouden moeten verheugen, ook als die confronterend is. En het beste voor de ander moeten zoeken, ook als dat ons eigen leven kost.

Als we alleen maar spreken over Oordeel zonder Liefde, dan is er geen hoop. Als mensen dan lijden door ziekte, oorlog, honger of ander onrecht, dan is er alleen maar verlatenheid en eenzaamheid. Het kruis betekent dat Jezus aanwezig is in ons lijden, nu, dat God ons nooit in de steek laat. Dat we zelfs als alle omstandigheden iets anders schreeuwen, we mogen weten dat we op een dag de goedheid van de HEER zullen zien en voor eeuwig in zijn Huis zullen wonen.

AMEN